

UDHËZIM
Nr. 1/2, datë 26.1.2010

PËR PËRMBAJTJEN E "STUDIMIT TEKNIKO-EKONOMIK DHE PROJEKTIT TË SHFRYTËZIMIT", PËR MINERALET E GRUPIT 1, 2 DHE 3, SHFRYTËZIMI ME NËNTOKË

Në mbështetje të nenit 102, pika 4 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë dhe neneve 15, 17 dhe 45 të ligjit nr.7796, datë 17.2.1994 "Ligji mineral i Shqipërisë", i ndryshuar,

UDHËZOJ:

1. Grupi i hartimit të "Studimit tekniko-ekonomik dhe projektit të shfrytëzimit", për mineralet e grupit 1, 2 dhe 3, me nëntokë, përbëhet nga:

1. Inxh. gjeolog
2. Inxh. miniere
3. Inxh. pasurues (për rastet me implant përpunimi të xeherorit)
4. Inxh. topograf ose markshajder
5. Inxh. mekanik
6. Inxh. elektrik
7. Inxh. ndërtimi (konstruktor)
8. Ekonomist

a) Në rastet kur implanti i përpunimit ndërtohet pas marrjes së lejes minerare dhe në projektin e lejes minerare, të paraqitur nga subjekti, nuk është projektuar implanti/implantet e përpunimit të xeherorit, subjekti, përpara ndërtimit të një implanti të tillë, duhet të paraqesë projektin e implantit sipas kërkesave të këtij udhëzimi.

b) Përmbajtja tip e "Studimit tekniko-ekonomik dhe projektit të shfrytëzimit", me nëntokë, duhet të ketë karakter teknik zbatimi. Për këto grupe mineralesh, për minierat e reja të pahapura dhe të pashfrytëzuara më parë, të jetë si më poshtë:

PËRMBAJTA E TEKSTIT

1. TË DHËNA TË PËRGJITHSHME PËR OBJEKTIN MINERAR
 - 1.1 Konsiderata të përgjithshme
 - 1.2 Vendndodhja e objektit
 - 1.3 Gjeografia e zonës
 - 1.4 Popullsia, klima, infrastruktura ekzistuese
 - 1.5 Ekonomia e zonës dhe aktivitetet kryesore
2. PJESA GJEOLOGJIKE
 - 2.1 Konsiderata të përgjithshme për ndërtimin gjeologjik të rajonit
 - 2.2 Të dhëna të përgjithshme mbi vendburimin
 - 2.3 Ndërtimi gjeologjik i vendburimit
 - 2.4 Të dhëna të detajuara mbi vendburimin/vendburimet
 - 2.5 Trupat xeherorë, forma dhe karakteristikat e trupit xeheror, shtrirja dhe rënia e tyre, shkëmbinj të shoqërues, vetitë fiziko-mekanike të shkëmbinjve

- 2.6 Hidrografia dhe hidrogeologjia
- 2.7 Tektonika e vendburimit dhe çarshmëria
- 2.8 Kushtet hidrologjike dhe hidrogeologjike
- 2.9 Kushtet tekniko-minerare të vendburimit
- 2.10 Të dhëna mbi llojin e mineralit kryesor të kërkuar për shfrytëzim dhe mineralet e tjera
- 2.11 Përbërja mineralogjike, ligjësitë e përqendrimit të mineralit dhe aftësitë pasuruese të tyre
- 2.12 Punimet e kryera dhe metoda e llogaritjes së rezervave
- 2.13 Llogaritja e rezervave
- 2.14 Klasifikimi i rezervave sipas standardeve ndërkombëtare
- 3. PJESA MINERARE
- 3.1 Rezervat që merren parasysh në projektim
- 3.2 Hapja e vendburimit
- 3.3 Variantet e hapjes së minierës, përcaktimi i lartësisë së katit dhe vendndodhjes së punimeve të hapjes
- 3.4 Përshkrimi i varianteve të hapjes. Krahasoni teknik dhe ekonomik i tyre
- 3.5 Zgjedhja e variantit më optimal
- 3.6 Llogaritja e rezervave të nxjerrshme. Përcaktimi i kapacitetit prodhues
- 3.7 Numri i fronteve të punës, jeta e minierës
- 3.8 Përshkrimi i punimeve kryesore të hapjes. Gjatësia, seksioni, armatimi
- 3.9 Grafiku i punimeve kryesore të hapjes dhe shfrytëzimit
- 3.10 Zgjedhja dhe përshkrimi i sistemeve të shfrytëzimit. Treguesit e pritshëm tekniko-ekonomikë të sistemeve
- 3.11 Ajrimi i përgjithshëm i minierës dhe ajrimi i punimeve minerare
- 3.12 Trajtimi i pluhurit në minierë, eliminimi i tij
- 3.13 Heqja e ujërave, ujëmbledhësit dhe stacionet e pompimit, llogaritjet e pompave dhe tubacioneve
- 3.14 Nevojat për ajër të ngjeshur, llogaritja e tubacioneve (skema e furnizimit)
- 3.15 Shpimi i lagur, llogaritjet e tubacioneve (skema e furnizimit)
- 3.16 Ngarkimi dhe transporti nëntokë dhe sipërfaqe
- 3.17 Organizimi i punës dhe nevojat për fuqi punëtore
- 3.18 Sigurimi teknik dhe mbrojtja në punë
- 3.19 Llogaritja e parametrave të zhvendosjes së shkëmbinjve nga influenca e shfrytëzimit nëntokësor
- 3.20 Përcaktimi i zonave të rrezikshme në sipërfaqe
- 4. PJESA MEKANIKE
- 4.1 Llogaritja e parametrave kryesorë të impianteve ngritës
- 4.2 Llogaritja e parametrave kryesorë të mjeteve të shpimit, ngarkimit dhe transportit
- 4.3 Përcaktimi i tipit të kompresorëve dhe pompave
- 4.4 Përcaktimi i parametrave kryesorë të ventilatorëve qendrore dhe lokale
- 4.5 Skema e vendosjes së makinerive dhe pajisjeve në punimet nëntokësore
- 4.6 Baza mekanike në sipërfaqe dhe pikat e remontit nëntokë
- 4.7 Lista e specifikuar e makinerive dhe pajisjeve, sipas proceseve të punës
- 5. PJESA ELEKTRIKE
- 5.1 Të përgjithshme

- 5.2 Analizë mbi zgjedhjen e burimit të ushqimit me energji të minierës
- 5.3 Analizë mbi zgjedhjen e tensionit ushqyes dhe pajisjeve elektrike, që do të përdoren nëntokë e sipërfaqe
- 5.4 Ngarkesat elektrike të instaluar në sipërfaqe
- 5.5 Ngarkesat elektrike të instaluar nëntokë
- 5.6 Furnizimi me energji elektrike i minierës
- 5.7 Ndriçimi elektrik në minierë
- 5.8 Llogaritja e sasisë dhe fuqisë së transformatorëve në nivele
- 5.9 Skema e rrjetit të furnizimit me energji elektrike të minierës (nëntokë dhe sipërfaqe)
- 5.10 Lista e specifikuar e pajisjeve dhe materialeve
- 5.11 Sigurimi teknik
6. PJESA NDËRTIMORE
 - 6.1 Rugët automobilistike për hapjen dhe shfrytëzimin e objektit
 - 6.2 Të përgjithshme. Përshkrimi i objekteve të infrastrukturës, rrugë, sheshe sistemime
 - 6.3 Ndërtimet industriale (bunkerë, impiante seleksionimi, sheshe depozitimi, objektet industriale të shërbimit të makinerive dhe pajisjeve etj.)
 - 6.4 Ndërtime sociale (mensa, fjetore, dushe, gardërobë, llambisteri etj.)
 - 6.5 Furnizimi me energji elektrike, ujë dhe telefoni
 - 6.6 Skema e trajtimit të mbetjeve dhe ujërave
 - 6.7 Investimet në vlerë për ndërtime, sheshe e sistemime
 - 6.8 Objekte të përpunimit të xeherorit
 - 6.8.1 Skema e vendosjes së objektit përpunues, rruga dhe sheshi i furnizimit, vendi i depozitimit të produkteve dhe mbetjeve
 - 6.8.2 Furnizimi me energji elektrike dhe ujë
 - 6.8.3 Skema teknologjike me treguesit
 - 6.8.4 Skema e lidhjes së aparateve me parametrat e punës
 - 6.8.5 Skema e kapjes dhe trajtimit të pluhurave
 - 6.8.6 Skema e ujit teknologjik, riciklimi apo trajtimi i tij përpara derdhjes në ambient, parametrat e ujit
 - 6.8.7 Skema e trajtimit të mbetjeve
 - 6.8.8 Skema e çujëzimit dhe depozitimit të produkteve
7. PJESA EKONOMIKE
 - 7.1. Investime për punime kapitale
 - 7.2 Investime për rrugë, sheshe e sistemime
 - 7.3. Investime për ndërtesa industriale
 - 7.4. Investime për ndërtesa sociale
 - 7.5 Investime për makineri, pajisje dhe instalime teknologjike, linja etj.
 - 7.6. Llogaritja e kostos së punimeve dhe prodhimit deri në produktin e shitshëm
 - 7.7 Çmimet, tregu. Marketingu i produktit të gatshëm etj.
 - 7.8. Llogaritja e shpenzimeve dhe të ardhurave me metodën Cash-Flow

Tabela përmbledhëse e investimeve dhe grafiku i kryerjes

Nr.	Emërtimi i investimeve	Vlefë e plotë	Faza e	Faza e dytë	Faza e tretë
-----	------------------------	---------------	--------	-------------	--------------

			parë		
1.	Punime kapitale				
2.	Rrugë, ndërtim montime etj.				
3.	Makineri pajisje				
4.	Investime të tjera				
5.	Pajisje, orendi				
6.	Totali i investimeve				

Afatet kohore të investimeve sipas fazave

Nr.	Periudha	Fillon	Mbaron
1.	Faza e parë		
2.	Faza e dytë		
3.	Faza e tretë		

Plani i punës për vitin kur kërkohet leja, i cili konsiston në:

Për vitin _____

Nr.	Emërtimi	Njësia	Viti	Tremujorët			
				I	II	III	IV
1.	Prodhim	ton					
2.	Kosto prodhimi	lekë/ton					
3.	Shpenzime prodhimi	lekë					
4.	Çmimi i shitjes	lekë/ton					
5.	Përpunim	ton					
5.1.	Produkti 1 i përpunuar	ton					
5.2.	Produkti 2 i përpunuar	ton					
5.3.	Produkti 3 i përpunuar	ton					
5.4.	Produkti 4 i përpunuar	ton					
5.5.	Produkti i përpunuar	ton					
6.	Kosto përpunimi	lekë/ton					
6.1.	Kosto përpunimi për produktin e 1	lekë/ton					
6.2.	Kosto përpunimi për produktin e 2	lekë/ton					
6.3.	Kosto përpunimi për produktin e 3	lekë/ton					
6.4.	Kosto përpunimi për produktin e 4	lekë/ton					
6.5.	Kosto përpunimi për produktin e	lekë/ton					
7.	Shpenzime përpunimi	lekë					
7.1.	Shpenzime përpunimi për produktin e 1	lekë					

7.2	Shpenzime përpunimi për produktin e 2	lekë					
7.3	Shpenzime përpunimi për produktin e 3	lekë					
7.4	Shpenzime përpunimi për produktin e 4	lekë					
7.5	Shpenzime përpunimi për produktin e ...	lekë					
8.	Çmimi i shitjes	lekë/ton					
8.1	Çmimi i shitjes produkti 1 i përpunuar	lekë/ton					
8.2	Çmimi i shitjes produkti 2 i përpunuar	lekë/ton					
8.3	Çmimi i shitjes produkti 3 i përpunuar	lekë/ton					
8.4	Çmimi i shitjes produkti 4 i përpunuar	lekë/ton					
8.5	Çmimi i shitjes produkti i përpunuar	lekë/ton					
9.	Të ardhura nga shitja	lekë					
10.	Royalty	lekë					
11.	Pagesë sipërfaqe	lekë					
12.	Studime, projekte	lekë					
13.	Taksa e lejes minerare	lekë					
14.	Taksa e lejes mjedisore	lekë					
15.	Shuma shpenzime	lekë					
16.	Fitimi bruto	lekë					
17.	Tatim fitimi	lekë					
18.	Fitimi neto	lekë					

8. PËRFUNDIME DHE REKOMANDIME

9. TË DHËNA MBI IDENTIFIKIMIN E NDIKIMEVE NË MJEDIS GJATË HAPJES DHE SHFRYTËZIMIT TË MINIERËS

- 9.1 Humbje e tokës për kullotë
- 9.2 Ndotja e tokës nga rrjedhjet
- 9.3 Ndotja e tokës nga mbetjet e ngurta
- 9.4 Ndotja e tokës nga depozitimi i llumrave
- 9.5 Erozioni gjatë hapjes dhe shfrytëzimit të objektit mineral
- 9.6 Flora dhe fauna
- 9.7 Trajtimi i ujërave
- 9.8 Zhurmat gjatë punës për hapjen dhe shfrytëzimin e minierës
- 9.9 Pluhurat gjatë procesit të punës
- 9.10 Ndikimi në mjedis i produkteve të lëndëve plasëse
- 9.11 Ndikim në mjedis i gazeve të mjeteve motorike
- 9.12 Prodhimi i mbeturinave dhe depozitimi i materialeve që krijohen gjatë hapjes dhe shfrytëzimit të objektit
- 9.13 Pastrimi, rregullimi dhe rigjenerimi i peizazhit
- 9.14 Dëmtime të sipërfaqes nga operacionet e gjurmimit
- 9.15 Ndikimi në infrastrukturën e zonës së objektit
- 9.16 Ndikimi në shëndetin e njerëzve që punojnë në objekt dhe banorëve përreth
- 9.17 Ndikimi në qarkullimin dhe transportin
- 9.18 Ndikimi në jetën e komunitetit

- 9.19 Ndikimi në infrastrukturën e rajonit
- 9.20 Ndikimi në mjedis i impiantit të përpunimit të xeherorit
- 9.20.1 Ndotja e tokës nga produktet e ngurta të përpunimit
- 9.20.2 Ndotja e tokës nga rrjedhjet e llumrave
- 9.20.3 Ndikimi tek flora, fauna dhe ujërat sipërfaqësore dhe nëntokësore
- 9.20.4 Trajtimi i ujërave të përdorura ne impiant, riciklimi i tyre
- 9.20.5 Zhurmat gjatë punës në impiantin e përpunimit
- 9.20.6 Pluhurat gjatë procesit të punës në impiant dhe trajtimi i tyre
- 9.20.7 Çujëzimi dhe depozitimi i produkteve dhe mbetjeve
- 9.20.8 Përdorimi dhe trajtimi i reagentëve të përdorur në pasurim
- 9.21 Plani i monitorimit të mjedisit
- 10. TË DHËNA LIDHUR ME PUNËSIMIN DHE SPECIALIZIMN E SHTETASVE SHQIPTARË
- 11. TË DHËNA MBI KËRKESAT E PRITSHME TË INFRASTRUKTURËS DHE MASAT QË DO TË MERREN

PJESA GRAFIKE

Nr.	Titulli	Shkalla
1.	Harta topografike në zonën e kërkuar	1:25.000
2.	Planimetria e punimeve të projektuara në çdo horizont	1:1.000, 1:2.000
3.	Planimetria përmbledhëse e punimeve të projektuara	1:1.000, 1:2.000
4.	Profilët gjeologjike me punimet e hapjes dhe përgatitjes	1:1.000, 1:2.000
5.	Projeksioni vertikal me punimet e hapjes	1:1.000, 1:2.000
6.	Sistemi/sistemet e shfrytëzimit apo variantet e tyre	1:500
7.	Seksione të punimeve të hapjes dhe armatimi i tyre	1:25
8.	Skema hapësinore e ajrimit dhe skemat kanonike të ajrimit	
9.	Skema të ajrimit të punimeve të veçanta (sipas rastit)	
10.	Skema e shpërndarjes së tubacioneve të ajrit të ngjeshur dhe furnizimit me energji elektrike	
11.	Skema e shpërndarjes së tubacioneve të ujit për shpimin e lagur	
12.	Planimetri të ndryshme, sipas rastit, të objekteve rreth grykave të punimeve të hapjes	1:500
13.	Planimetria e vendosjes së objekteve sipërfaqësore	1:500
14.	Harta topografike e vendburimit me konturet e zonave të rrezikshme nga influenza e shfrytëzimit	1:1.000, 1:2.000
15.	Skema e vendosjes së makinerive e pajisjeve nëntokë dhe sipërfaqe	
16.	Pasaportat teknologjike në prodhim dhe punime	
17.	Impianti i përpunimit	1:25.000
17.1.	Planimetria e përgjithshme e impiantit të përpunimit	1:500
17.2.	Skema e vendosjes së makinerive dhe pajisjeve në objektin e përpunimit të xeherorit	1:50, 1:100, 1:200
18.	Skema e trajtimit të produkteve dhe mbetjeve	1:1.000, 1:2.000

4. Ngarkohet Agjencia Kombëtare e Burimeve Natyrore për zbatimin e këtij udhëzimi.

MINISTRI I EKONOMISË, TREGTISË
DHE ENERGJETIKËS
Dritan Prifti